

ВНАУ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СЕРТИФІКАТ

учасника II Всеукраїнської науково-практичної конференції

**ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВОГО, КОНТРОЛЬНОГО
ТА АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ**

КОВАЛЬ ЛЮБОВІ ВІТАЛІЇВНИ

Прізвище, Ім'я, По батькові

Президент
університету



Г.М. Калетнік



Ректор
університету



В.А. Мазур

Вінниця,
14-15 листопада 2019

Міністерство освіти і науки України
ННБК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум»
Вінницький національний аграрний університет
Вінницька обласна державна адміністрація
Антимонопольний комітет України
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки» НААН України
Національний університет біоресурсів та природокористування України
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва
Державний університет «Житомирська політехніка»
Житомирський національний агроекологічний університет
Тернопільський національний економічний університет
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Вінницький торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету
Спілка аудиторів України
Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України



ПРОГРАМА

II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**Проблеми облікового,
контрольного
та аналітичного
забезпечення
в системі управління**

14-15 листопада 2019 року
м. ВІННИЦЯ

ВНАУ



СЕКЦІЯ 1
ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ
ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ: ПРОБЛЕМИ ТА ВИКЛИКИ
(ауд. 1304)

Керівник секції: Гудзенко Наталія Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки Вінницького національного аграрного університету

Бурко Катерина Володимирівна, асистент кафедри бухгалтерського обліку «Організація бухгалтерського обліку в умовах розвитку ринку бухгалтерських послуг в Україні»

Галайда Леся Володимирівна, викладач Могилів-Подільського технологіко-економічного коледжу ВНАУ
«Облік реалізації товарів в підприємствах торгівлі»

Гудзенко Наталія Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки
«Бухгалтерський облік діяльності підприємств в умовах ризику»

Довгань Павло Олегович, аспірант ВНАУ
«Контроль ефективності використання нематеріальних активів для прийняття управлінських рішень в науково-дослідних господарствах»

Капелюшна Інна Миколаївна, викладач Ладизинського коледжу Вінницького національного аграрного університету, асистент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки
«Облікова політика аграрного підприємства: формування і контроль за дотриманням в сучасних умовах господарювання»

Коваль Наталія Іванівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки
«Облікова політика в системі податкового обліку як елемент оптимізації оподаткування»

Коваль Олена Вікторівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку
«Автоматизація облікового процесу на сільськогосподарських підприємствах: проблеми та шляхи оптимізації»

Коваль Любов Віталіївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку
«Формування облікової політики підприємства»

Корпанюк Тетяна Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки
«Особливості обліку валютних операцій комерційних банків»

Формування облікової політики підприємства

к.е.н., доцент Коваль Л.В.

У сучасних умовах господарювання для кожного підприємства важливе місце при здійсненні фінансово-господарської діяльності відводиться питанням організації системи бухгалтерського обліку, зокрема у частині формування облікової політики. Оскільки саме облікова політика є тим важливим інструментом управління підприємством, завдяки якому існує можливість розумного поєднання державного регулювання і власної ініціативи суб'єкта господарювання з питань організації і ведення бухгалтерського обліку.

Перш за все слід відмітити, що чинні нормативно-правові акти регулюють визначення облікової політики.

Термін «облікова політика» (англ. – «accounting policies») офіційно був введений у міжнародну облікову практику в 1973 році з прийняттям МСБО 1 «Розкриття облікової політики» та МСБО 5 «Інформація, яка підлягає розкриттю у фінансових звітах». З 1997 року чинний новий МСБО 1 «Подання фінансових звітів», виданий на базі попередніх двох стандартів, в якому містяться вимоги до порядку розкриття інформації в облікових політиках [8]. Окрім вищезазначеного документу варто відзначити також МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» [9]. та Концептуальну основу до міжнародних стандартів, що містять вимоги щодо розкриття облікової інформації та практичні рекомендації із застосування відповідних принципів та методів в обліку, сприяють гармонізації стандартів бухгалтерського обліку та процедур, пов'язаних із висвітленням облікової політики у фінансових звітах підприємств.

1973р. – прийняття МСБО 1 «Розкриття облікової політики» та МСБО 5 «Інформація, яка підлягає розкриттю у фінансових звітах»

1997р. – прийняття МСБО 1 «Подання фінансових звітів» (на основі попередніх двох стандартів)

2012р. – МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки»

Концептуальна основа до міжнародних стандартів

Рис.1. Міжнародна практика регулювання ОПП

Відповідно до ЗУ «Про БО та ФЗ» облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності (з 05.10.17)

Облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності

Так, доповнення терміну «облікова політика» сприяє повному розкриттю її сутності. Тому що облікова політика покликана сприяти, перш за все, веденню обліку, а вже потім формуванню фінансової звітності.

Доповнення інших статей впливає на формування тих чи інших елементів облікової політики, які формують як методичну складову, так і організаційно-технічну.

Якщо розглядати міжнародні стандарти, то в них прописується визначення «облікові політики». Тому що термін «облікова політика» застосовується до окремого об'єкта обліку, а їх сукупність становить облікові політики підприємства.

Так, у Міжнародному стандарті бухгалтерського обліку (IAS) 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» під обліковими політиками розуміють певні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності [9].

Облікові політики – це певні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності

Основне призначення облікової політики підприємства полягає в:

- упорядкуванні облікового процесу та лібералізації (пом'якшення державного тиску) системи бухгалтерського обліку на підприємстві;
- забезпеченні формування методики обліку майна підприємства, господарських операцій та результатів його діяльності на основі загальноприйнятих його принципів та правил;
- забезпеченні надання повної, достовірної та неупередженої інформації менеджменту для здійснення ефективного управління фінансово-господарською діяльністю підприємства та визначення стратегії його подальшого розвитку;
- забезпеченні формування та своєчасного надання інформації різним користувачам про показники фінансової звітності;
- роз'ясненні користувачам внутрішньої і зовнішньої звітності конкретних правил та процедур ведення бухгалтерського обліку та складання звітності;
- наданні бухгалтерському обліку планомірності та послідовності;
- підвищенні ефективності ведення бухгалтерського обліку на підприємстві [19].

Основне призначення облікової політики підприємства полягає в:

- упорядкуванні облікового процесу та лібералізації (пом'якшення державного тиску) системи бухгалтерського обліку на підприємстві;
- забезпеченні формування методики обліку майна підприємства, господарських операцій та результатів його діяльності на основі загальноприйнятих його принципів та правил;
- забезпеченні надання повної, достовірної та неупередженої інформації менеджменту для здійснення ефективного управління фінансово-господарською діяльністю підприємства та визначення стратегії його подальшого розвитку;
- забезпеченні формування та своєчасного надання інформації різним користувачам про показники фінансової звітності;
- роз'ясненні користувачам внутрішньої і зовнішньої звітності конкретних правил та процедур ведення бухгалтерського обліку та складання звітності;
- наданні бухгалтерському обліку планомірності та послідовності;
- підвищенні ефективності ведення бухгалтерського обліку на підприємстві.

При правильно сформованій обліковій політиці, підприємством враховуються умови та можливості ведення господарської діяльності (рис.2.).

Правильно розроблена облікова політика враховує умови та можливості ведення господарської діяльності і вона повинна забезпечувати:

- повноту відображення в бухгалтерському обліку всіх фактів господарської діяльності;
- готовність бухгалтерського обліку не тільки до доходів і активів, а й до можливих витрат та зобов'язань;
- відображення в бухгалтерському обліку фактів та умов господарської діяльності виходячи не тільки з їх правової форми, але й з їх економічного змісту;
- тотожність даних аналітичного обліку оборотам та залишкам по рахунках синтетичного обліку на перше число кожного місяця, а також показників бухгалтерської звітності даним синтетичного та аналітичного обліку;
- раціональне ведення бухгалтерського обліку виходячи з умов господарської діяльності та величини підприємства;

Рис.2. Забезпечення облікової політики

Кожен рівень облікової політики передбачає наявність нормативно-правового забезпечення, спрямованого на регламентацію різних аспектів облікової політики. Характеристику основних нормативно-правових актів, що регламентують облікову політику в Україні, наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Нормативно-правове забезпечення облікової політики

Нормативно-правове забезпечення	Інформація нормативно-правового акта
1	2
МСБО 1. «Подання фінансової звітності»	Визначає необхідність розкриття облікової політики в примітках до річної звітності
МСБО 8. «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки»	Визначає критерії до обрання та зміни облікових політик разом з обліковим підходом і розкриттям інформації про зміни в облікових політиках, зміни в облікових оцінках та виправлення помилок
Решта МСБО, МСФЗ	Містять елементи облікової політики щодо конкретних її об'єктів або господарських операцій
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	Містить визначення поняття «облікова політика», надає право підприємству самостійно формувати облікову політику
НП(С)БО 1. «Загальні вимоги до фінансової звітності»	Містить визначення поняття «облікова політика», визначає способи висвітлення облікової політики підприємства під час розкриття інформації у фінансовій звітності
П(С)БО 6. «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»	Визначає причини змін в обліковій політиці; порядок розкриття інформації в примітках до звітів у випадку зміни облікової політики

Решта НП(С)БО, П(С)БО	Містять елементи облікової політики щодо конкретних її об'єктів або господарських операцій
План рахунків та Інструкція про його застосування	Містить інформацію про можливі варіанти обліку витрат на підприємстві та періодичність закриття транзитних рахунків
Лист МФУ «Про суттєвість у бухгалтерському обліку і звітності»	Містить пояснення щодо застосування критеріїв суттєвості. Визначення суттєвості окремих об'єктів обліку
Методичні рекомендації до облікової політики підприємства	Містить інформацію про зміст розпорядчого документа про облікову політику, суб'єктів формування, зміни облікової політики
Розпорядчий документ про облікову політику підприємства	Особливості ведення обліку та складання звітності на конкретному підприємстві

Зазначені нормативно-правові акти не регламентують структуру наказу про облікову політику, таким чином виносячи це питання на розгляд керівника та головного бухгалтера.

Тому процес формування облікової політики та структуру наказу можна розглянути рис 3.



Рис. 3. Етапи формування наказу про облікову політику для управління

Таким чином процес формування облікової політики потрібно виводити з формального рівня на реальний. Позитивним було б прийняття окремого ПСБО для врегулювання питань формування облікової політики.